



GAZİANTEP'TEN SAĞLIK TURİZM EKONOMİSİNE KATKI

PROJE RAPORU

SÖZLEŞME NO:TCR1/12DFD/2011
2012



ÖNSÖZ

1. PROJENİN HEDEFLERİ

1.1 ÖZEL HEDEFLERİ

1.2 PROJENİN YARARLANICILARI

2. GENEL BİLGİ

2.1 TIP TURİZMİ

2.2 TERMAL KAPLICA TURİZMİ

2.3 YAŞLI VE ENGELLİ TURİZMİ

3. DÜNYADA SAĞLIK TURİZMİ

4. SAĞLIK TURİZMİ EKONOMİSİ

5. SAĞLIK TURİZMİNİN TEMEL SEBEPLERİ

6. TÜRKİYE'DE SAĞLIK TURİZMİ

6.1 TÜRKİYE'DE SAĞLIK TURİZMİNİN AVANTAJLARI

6.1.1 MALİ NEDENLER

6.1.2 SAĞLIK HİZMETİNE ERİŞİM VE BİLGİLENME ORANI ARTMIŞTIR

6.1.3 SAĞLIK HİZMETLERİNDE YETİŞMİŞ KALİFİYE ELEMAN

6.1.4 DİĞER NEDENLER

6.2 GÜÇLÜ YÖNLERİMİZ

6.3 ZAYIF YÖNLERİMİZ

7. DÜNYADA SAĞLIK TURİZMİNDE SAĞLIK TURİZMİ GÖNDEREN ÜLKELER

8. GAZİANTEP'DE SAĞLIK TURİZMİ VE SONUÇ



Önümüzdeki dönemde ülkemizi sadece kendi halkımız için değil, bölge ülkeleri için de cazip bir sağlık üssü haline getireceğiz. Hizmet kalitesini arttırmak ve maliyeti etkin sağlık hizmeti dengesini kurabilmek amacıyla inşasına başladığımız şehir hastanelerini ülkenin dört bir tarafına yaygınlaştıracamız. Sağlık Turizmi ve Termal Turizmle ilgili her türlü yatırımı destekleyeceğiz.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı



ÖNSÖZ

Gaziantep'te Sağlık Turizminin geliştirilmesi, bu alanda farkındalığın oluşturulması, araştırma ve raporların hazırlanması için 2011 yılında Ortadoğu Sağlık Turizmi Derneği kuruldu.

Sağlık Turizmi Derneği'nin vizyonu Gaziantep de Sağlık Turizmi'nin geliştirilmesi olup misyonumuz, Sağlık Turizmi alanında araştırmalar yapmak, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, Gaziantep'in potansiyelini ve Sağlık Turizmi fırsatlarını duyurmaktır. Bu çalışmalarımızdan "Gaziantep'ten Sağlık Turizm Ekonomisi'ne Katkı" projesi diğer illerimize de örnek oluşturacak pilot bir çalışmadır. Rapor Gaziantep'te durum tespit raporu ve çözüm önerileri bu alanda çalışma yapan tüm ilgili kişi ve kurumlara rehberlik edecek içeriğe sahip bulunuyor. Rapor bu sektörle ilgili bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Raporda yer alan bilgiler, raporun hazırlandığı dönemde halka açık bilgi kaynaklarına dayandırılmıştır.

Hazırlanan sektör raporlarının bölgemize ve yatırımcılarımıza yardımcı olması en büyük dileğimizdir.

Bu projede değerli arkadaşlarım; (OHSAD) Özel Hastaneler ve Sağlık Kuruluşları Derneği Genel Koordinatörü Dr. Filiz Çevirme, Irak Gaziantep Başkonsolos Yrd Tabân Al-Bazaz, KSM Danışmanlık Cuma Agas, (BUSAT) Bursa Sağlık Turizmi Derneği Genel Sekreteri Çiğdem Atalmış, Gap Sağlık Dünyası Dergisi Sağlık İdarecisi M. Ali Rıza Torun, Mega Medya Grubu Genel Müdürü Arif Kurt'a yoğun emekleri için teşekkürü bir borç bilirim.

Ayrıca projenin hazırlanış sürecinde desteğini hiçbir zaman esirgemeyen Zirve Üniversitesi Rektör Yrd. Prof. Dr. Sayın Fatih Töremen , Gaziantep Üniversitesi Onkoloji hastanesi Prof.Dr. Sayın Celalettin Alper'e minnettarlığımı ifade etmek isterim. Proje sürecinde bizlere desteklerini esirgemeyen başta Genel Sekreterleri Sayın Bülent Özkan olmak üzere tüm İpekyolu Kalkınma Ajansı (İKA) çalışanlarına şükranlarımı sunarım.

Balia Baykal

Proje Koordinatörü

OSDER Yönetim Kurulu Bşk. Yrd

Avrupa'dan, ABD'den, Ortadoğu'dan ve komđu ülkelerden ülkemize çok sayıda hasta gelmektedir. Şuna inanıyorum; Türkiye yakın gelecekte hem kaliteli ve güvenilir sağlık hizmet arzı ile hem de bu hizmeti hesaplı sunabilmesi sebebiyle dünyada sağlık turizminin bir numaralı ülkesi haline gelecektir.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanı



1.PROJENİN HEDEFLERİ

Proje ile, sağlık turizminin Gaziantep ili özelinde mevcut durumunun tespit edilmesi ve sağlığa ilişkin sebeplerle Gaziantep'e gelen turistlerin aldıkları hizmet memnuniyetinin araştırılması, Proje boyunca gerçekleştirilecek bilimsel araştırma yöntemleriyle, Gaziantep'in sağlık turizminde mevcut durumunun tespit edilerek ve tespit edilen mevcut durum üzerinden Gaziantep 'de sağlık turizmi sektörünün hizmet kalitesinin artırılmasına dolaşısıyla da sektörün gelişimine yönelik önermelerde bulunulacaktır. Proje Gaziantep 'de sağlık turizminin geliştirilmesine, rekabet edebilir bir turizm kenti haline gelmesine katkı sunacaktır.



1.1 ÖZEL HEDEFLER

Sağlık Turizmin gelişmesi yoluyla bölge turizminin gelirlerinin artırılması, Bölge temelli çok boyutlu ve çok paydaşlı ikili ilişkiler geliştirmek,
İlgili kamu kurumlarının sağlık sektörünün beklentisi çerçevesinde hızla yeni kararlar almasını sağlamak,
Yerli ve yabancı yatırımcıların tercihlerinde etkili olabilmek,
Sağlık hizmetlerini başka ülkelerden alma yolunu seçen ülke vatandaşları için tercih oluşturmak,
Bölgemizin mevcut coğrafi konumu, doğal ve tarihi zenginlikleri iklimi, mevcut turizm alt yapısı ile özel sektörün bu alanda başarılı çalışmalarını ile ortak akıl politikalarının geliştirilmesi sağlamak.



1.2 PROJENİN YARARLANICILARI

Bölge Üniversiteleri, Özel Hastaneler, Kamu Hastaneler, Medikal Turizmi, Yaşlı ve Engelli Turizmi, Sağlık Kuruluşları, Turizm Sektörü, Ulaşım Sektörü, Yatırımcılar, Finans Sektörü, Gaziantep Bölge Halkı.



2.GENEL BİLGİ

Dünyada ve ülkemizde sağlık turizmi son yıllarda önemli bir alternatif turizm çeşididir. Sağlık turizmi; sağlığına kavuşmak için ikamet ettiği ülkeden başka bir ülkeye herhangi bir sebeple tedavi amaçla gidilmesidir. Tedavi amaçlı gidene de sağlık turisti denir. Sağlık turizmi 3 ana başlıkta değerlendirilmektedir.

2.1 TIP TURİZMİ

Medikal turizm ya da tıp turizmi, insanların kendi ülkelerindeki yüksek tedavi giderleri nedeniyle yabancı ve genelde uzak ülkelere giderek bu ülkelerdeki düşük tedavi fırsatlarını ve daha kaliteli hizmetleri değerlendirmek amacı ile oluşan turizm hareketleri olarak tanımlanmaktadır.

Dünya nüfusunun artması, yaşam kalitesinin yükselmesi, çeşitli ülkelerde sağlık hizmeti maliyetlerinin yükselmesi sebebiyle, insanlar daha kaliteli ve ucuz hizmet alabilecekleri ülkelere yönelmişlerdir.





Yaşlı nüfusun hızla artması da sağlık turizmini geliştiren etkenlerden biri olmuştur.

Medikal turizm, insanların sağlıklarına verdiği önemin artmasıyla önem kazanmıştır. Medikal turizm potansiyelini ve gelirlerini artırmak isteyen ülkeler olarak Singapur, Filipinler, BAE, Hindistan dikkat çekmektedir. Singapur 2012 yılında 1 milyon hasta çekmeyi ve 1,8 milyar Dolar gelir elde etmeyi planlamıştır. Dubai, Asyalı hastalar için yeni bir "sağlık kenti" kurmuştur.

Medikal turizm kapsamında, ülke dışına hasta gönderen Nijerya vatandaşları ülke dışındaki sağlık giderleri için yılda 2 milyar Dolar harcamaktadır. Japonya ise çalışanlarını en küçük sağlık problemleri için bile yurt dışına göndermekte ve yaşlılarını da yurt dışındaki huzurevlerine yönlendirmektedir.

2.2 TERMAL KAPLICA TURİZMİ

Termal turizm kapsamında yapılan kür ve tedaviler, kaplıca tedavisi, kür, peloidler (şifalı çamur ve topraklar), balneoterapi olarak çeşitlendirilebilir. Dünyada çeşitli ülkeler bu konuda büyük yatırımlar yapmaktadır.



Almanya 2000 yılında 10 milyon kişiye toplam 69 milyon gün termal tesislerde tedavi hizmeti sunmuştur. Almanya ve Macaristan yılda yaklaşık 8,5 milyon, Rusya 8 milyon, Fransa 1 milyon, İsviçre ise 800 bin yurt dışından gelen hastaya termal tedavi hizmeti vermektedir.

Türkiye önemli bir jeotermal kuşak üzerinde yer almaktadır. Türkiye kaynak zenginliği ve potansiyeli açısından dünyada 7. sıradadır. Türkiye'deki tesislerin toplam yatırım kapasitesi ise 1 milyon 365 bin yatağa tekabül etmektedir. Dünya nüfusunun her yıl % 2 oranında yaşlandığı düşünülürse termal turizmin potansiyeli daha iyi anlaşılabilir. Özellikle yaşlıların ilgi gösterdiği termal turizm konusunda ülke olarak daha ciddi yatırım ve tesislerin yapılması, AB ve Orta Doğu ülkelerindeki hastalar için önemli bir çekim merkezi olmasını sağlayacaktır.



2.3 YAŞLI VE ENGELLİ TURİZMİ

2010 yılında dünya nüfusunun % 24'ünü 60 ve üzeri yaş grubu oluşturmuştur. Avrupa'da bu sayı yaklaşık 110 milyon kişidir. Bu grubun ilgisi daha çok sıcak hava ve temiz doğaya sahip ülkelerdir. Birleşmiş Milletler verilerine göre dünya üzerinde 500 milyondan fazla özürülü bulunmaktadır. Yaşlı ve engelli insanlar için klinik oteller, rekreasyon alanları ve bakım evlerinde çeşitli hizmetler sunulabilir.

SPA-Wellness hizmetleri ise günümüzde oldukça yaygındır. Su ve çeşitli aromatik kürler kullanılarak vücudun dinlenmesi, ağrı ve acıların azaltılması amacıyla profesyonel ekiplerce uygulanan bir tedavi yöntemidir.



Gaziantep; bölgesinde sağlık alanında cazibe merkezi ve lider...





3.DÜNYADA SAĞLIK TURİZMİ

Dünyada hızla büyüyen, katma değeri yüksek, farklı turizm çeşitlerini içeren ve birçok ülkede devlet politikası haline gelmiş Sağlık Turizminin ülkemiz ekonomisine, ve yeni istihdam alanlarının oluşturulmasına katkısı büyük olacaktır. Dünyada, her yıl yaklaşık 25 milyon insanın bu anlamda seyahat ettiği ve 60 yaş ve üstü nüfusun 650 milyon, engelli nüfusun 1 milyar olduğu bilinmektedir. Sağlık turizmi son 10 yılda hızlı bir gelişme göstermiştir. Dünyada hızla çeşitlenmeye, büyümeye ve önemli bir alternatif turizm olmaya doğru gitmektedir. Sağlık turizmiyle ilgilenen devletlere bakacak olursak, Hindistan, Kosta Rika, Macaristan, Türkiye, Litvanya, İsrail, Ürdün, Tayland, Malezya, Güney Afrika ve Küba başta gelmektedir. Sağlık turizminde Pazar seçimi de çok önemlidir. ABD, Avrupa, Orta Doğu, Türk Cumhuriyetler, İran, Irak'ın müşteri beklentileri birbirinden farklı olmaktadır. Bu nedenle küresel sağlık turizmi ülke grupları ve müşterilerin beklentilerine göre değişmektedir. Medikal turizm için dünyadaki en önemli bölge Asya kıtasıdır. Bölge yılda 1,3 milyon medikal turisti çekmektedir.

Hindistan günümüzde medikal turizmin merkezi olarak kabul edilmektedir. Özellikle Hindistan oldukça düşük fiyatları ile pazarda önemli bir yer edinmiştir. Bu ülke medikal turizm sektörünün hacmini 2012 yılında 1,2 milyar pounda yükseltmeyi hedeflemektedir. ABD'deki sağlık turizmi harcamalarının 5,5 milyar dolar, Avrupa'da 3,5 milyar Euro civarında olduğu, Çek Cumhuriyetinin bu sektörden kazancı 1 milyar doları aştığı bilinmektedir. Medikal turizm pazarında talep Kuzey Amerika, Batı Avrupa ve Orta Doğu olarak üç



Gaziantep; bölgesinde sağlık alanında cazibe merkezi ve lider...



bölgede yoğunlaşırken, bu bölgelerdeki talebin destinasyonlara dağılımı bakımından; Avrupalı medikal ziyaretçilerin favori ülkesi Hindistan, Malezya ve Tayland'dır. Malezya İslami referansı nedeni ile Ortadoğu pazarına hâkimdir. Singapur, Japon pazarının temel destinasyonudur. Küba doğal olarak Orta Amerika pazarına yönelmiştir. McKinsey Health Care tarafından Mayıs 2008'de ABD'de yapılan bir araştırmaya göre, yurt dışına tedavi için giden hastaların % 40'ı gelişmiş teknolojiyi, % 32'si kaliteli bakımı ön planda tutmuştur. Avrupa Birliği ülkelerinde ortak bir sağlık politikası olmamasına karşın her ülke kendi vatandaşlarına bu hizmeti en kaliteli ve hızlı şekilde sunmaktadır. Ancak, bu ülkelerde sağlık hizmetleri görece daha pahalıdır ve sektörde kar marjları düşük olduğu için sağlık hizmeti veren kurumlar başka alanlara yönelmektedir. Türkiye'nin AB üyesi ülkelerin sigorta şirketlerine ve vatandaşlarına ulaşarak ülkemizde verilen hizmetlerin tanıtım ve pazarlamasını yapması oldukça önemlidir.



Hedef kitle olarak ise AB üyesi ülkelerde yaşayan 5 milyona yakın Türk ve 25 milyon civarındaki Müslüman kesim seçilebilir. Orta Asya ve Orta doğu ülkeleri sağlık hizmetlerini ABD ve Avrupa ülkelerinde yaptırırken 11 Eylül saldırıları sonrasında alternatif hizmet sağlayıcılarına yönelmişlerdir.

Özellikle Türk Cumhuriyetlerinde yaşayan varlıklı kesim için Türkiye yeni bir sağlık hizmeti sağlayıcısı olabilir. Bu durum Orta Doğu ülkeleri için de geçerlidir. Bu coğrafyalarda tarihi, dinsel ve kültürel bağların kullanılarak tanıtım ve pazarlama yapılması Türkiye açısından sağlık turizmini geliştirecek unsurlardır.



4.SAĞLIK TURİZM EKONOMİSİ

Küresel olarak dünyada yaklaşık 600 milyon sağlık turisti bulunduğu bilinmektedir. 2012 yılında sağlık turizminden elde edilen gelirlerinin 60 milyar dolardan 100 milyar dolara çıkacağı tahmin edilmektedir. ABD'deki sağlık turizmi harcamalarının 5,4 milyar Dolar ve Avrupa'da 3,5 milyar Avro olduğu bilinmektedir. Genel olarak sağlık turizminin, özel olarak da medikal turizmin gelişmesinde en temel etken ülkeler arasındaki fiyat farklılıklarıdır. Özellikle karmaşık cerrahi müdahalelerde çok önemli fiyat farklılıkları vardır. Fiyat farklılıkları yanında döviz kuru farklılıkları da diğer önemli etkidir. Medikal turizm konusunda destinasyon ülkelerden birindeki ülke para biriminin değer kazanması ya da kaybetmesi karşılaştırmalı fiyat avantaj ya da dezavantajlarından dolayı hastaların kolayca destinasyon değiştirmelerine yol açabilmektedir.

Zengin batılı ülkelerde ve özellikle ABD'de, sağlık hizmetlerinin kamu hizmeti olmaktan çıkıp özel sektöre devredilmesi nedeniyle sağlık harcamalarındaki artış sağlık hizmetleri pazarlamasının medikal hizmetler pazarlamasına dönüşmesi etkili olmuştur.



Ayrıca, sağlık hizmetlerinin özelleştirilmeye başlaması da bu alanda önemli bir rekabetin doğmasına yol açmıştır. Bazı batı ülkelerinde kozmetik, diş ameliyatları ve estetik amaçlı operasyonların sağlık sigortası kapsamı dışında tutulması da bu amacı taşıyan insanların yabancı ülkelerde ucuz tedavi arayışlarına girmesine yol açmıştır. Fransa gibi bazı ülkelerde takma diş veya diş kaplama gibi kendi sigorta kurumlarının ödemediği sağlık hizmetleri için bu tip turizm benimsemiştir. Medikal turizmin değişik bir türü de ulus-ötesi emekliliktir. Başka ülkelerdeki yaşlılar için bakım merkezleri bu kategorideki turistleri çekmektedir. Türkiye’de bu kategorideki Kuzey Avrupa ülkelerinden gelen emeklilere hitap etme konusunda çalışmalar yapmaktadır. Almanya gibi bazı ülkelerde Bakım Sigortası sisteminin 1995 yılından beri uygulanması, yaşlılara ve engellilere dönük sağlık hizmetleri bakımından önemli bir finansman kaynağı olmaktadır.



Gaziantep; bölgesinde sağlık alanında cazibe merkezi ve lider...



5.SAĞLIK TURİZMİNİN TEMEL SEBEPLERİ



1. Ülkesinde yüksek teknoloji sağlık hizmetleri ve profesyonel insan kaynaklarının azlığı veya yokluğu,

2. Tedaviyle birlikte tatil yapma isteği,

3. Sağlık hizmetlerinin kendi ülkelerinde pahalı olması,

4. Daha kaliteli sağlık hizmeti almak istenmesi,

5. Ülkesinde iklim ve coğrafi olarak tatil için kısıtlı imkan olduğu durumlarda yapılan turizm hareketliliği (ormanlık, yaylalar, tarihi ve kültürel zenginliği olan ülkelere gidiş), çoğunlukla termal tesisin ve Termal Turizm imkanlarının çok olduğu bir ülkede tatil yapma talebi.

6. Kronik hastaların, yaşlıların ve engellilerin başka ortamlara gitme ve tedavi olma isteklerinin oluşması,



6. TÜRKİYE'DE SAĞLIK TURİZMİ

Ülkemizde 42 adet JCI ile uluslararası standartlarda akredite olmuş sağlık kuruluşu mevcuttur. Türkiye de birçok hastane de onkolojik tedaviler, kardiyovasküler cerrahi, ortopedi, beyin cerrahisi, çocuk cerrahisi, estetik cerrahisi, göz ve dişte ileri teknoloji sağlık hizmetleri verilmektedir. Yine bu hastanelerde Cyberknife, robotik cerrahi, MR, hizmetleri, kemik iliği, organ transplantasyonu yapılabilmektedir. Sağlık Bakanlığı sağlık turizmi dairesi başkanlığı bünyesinde 7/24 saat Arapça, İngilizce, Almanca ve Rusça dilinde Acil durumlarda 112, şikayet durumlarında 184 nolu hatlardan ve hastanelerde uluslararası hastalara tercümanlık hizmetleri mevcuttur. Tüm doktorlar mesleki zorunluluk sigortası yaptırmak zorunda olup herhangi bir tıbbi hata veya malpraktis durumunda hastaya sigorta tarafından anında tazminat ödenmektedir. Tüm hastanelerimiz ulusal akreditasyon kriterlerine göre hizmet vermekte olup yılda 2 kez denetlenmektedir. Sağlık turizmi ile ilgili tüm işlemler ve koordinasyon kanun gereği Sağlık Bakanlığı sorumluluğundadır.



Ülkemizde yaşayan 74 milyon insanın tamamı zorunlu sağlık sigortası olup hem özel hastaneden hem de kamu ve üniversite hastanelerinizden sağlık hizmeti alabilmektedir.

Tıp turizmi alanında ülkemize yurtdışından gelen hastalar ve geldikleri branşları aşağıdaki gibidir.

2009 Yılı Kamu-Özel Hastanelerine

Gelen Yabancı Hasta Sayı Oranları

Özel Hastaneler(%94)

Kamu Hastaneleri(%6)

Branşlar: Göz, Diş Ortopedi, Kardiyoloji, Onkoloji, Plastik Cerrahi ve Beyin Cerrahisidir ve %80'i bu branşlara gelmiştir.

Ülkeler: Almanya, Hollanda, Fransa, Türk Cumhuriyetleri, Avusturya ve Orta Doğu Ülkeleridir ve %70'i bu ülkelerden gelmiştir.

2010 Yılı Kamu-Özel Hastanelerine

Gelen Yabancı Hasta Sayı Oranları

Özel Hastaneler(%92)

Kamu Hastaneleri(%8)

Branşlar: Göz, Diş Ortopedi, Kardiyoloji, Onkoloji, Plastik Cerrahi ve Beyin Cerrahisidir ve %80'i bu branşlara gelmiştir.

Ülkeler: Almanya, Hollanda, Avusturya, Irak, Suriye, Sudan, Türk Cumhuriyetleri, Ortadoğu, Belçika ve %20 diğer ülkelerdir.

Türkiye 2010 yılında yaklaşık 29 milyon turist ağırlayarak yaklaşık 18 milyar dolar gelir elde etmiştir. 2010 yılında yaklaşık 10 milyon turist sağlık turizmi için Türkiye'ye gelmiştir. Sağlık turizmi sektörü her yıl %6 ile % 12 arasında büyümektedir.



Gaziantep; bölgesinde sağlık alanında cazibe merkezi ve lider...

Son yıllarda dünyanın farklı ülkelerinden çok sayıda hasta tedavi için Türkiye'deki özel sağlık kuruluşlarını tercih ettiği görülmektedir. Bunun en önemli nedeni, orijin ülkelerde çağdaş yöntemlerle gerçekleştirilen tıbbi operasyonların ülkemizde de uygun fiyatlarla yapılmasıdır. Plastik ve estetik cerrahi, saç ektirme, göz ameliyatları, tüp bebek, açık kalp ameliyatı, deri hastalıkları, check up, kanser tedavileri, kulak burun boğaz, diyaliz ve kalp-damar cerrahisi, jinekoloji, beyin cerrahisi, ortopedi, diş, spa, fizik tedavi rehabilitasyon gibi hemen her dal için gelen yabancı hastalar gerek düşük maliyet, gerekse yüksek kalite ve teknoloji standartları nedeniyle Türkiye de ki sağlık kuruluşlarını tercih etmektedir.



6.1 TÜRKİYE'DE SAĞLIK TURİZMİNİN AVANTAJLARI



- Hastanelerin alt-yapıları ve donanımlarının yüksek kalitesi
- Hekimlerin ve hizmet sunucularının eğitim ve deneyim düzeyinin batı ülkeleri standartlarında olması
- Uluslararası JCI Akredite Kuruluşuna üye 42 hastanemizle dünyada 2. sırada bulunmamız
- Diğer ülkelere göre sunduğu fiyat avantajları
- Özellikle bulunduğu coğrafi konum ve geleneksel turizm çekicilikleri (doğal ve tarihi) ve uzun süre seyahat engeli yaratmayan iklim koşulları
- Yüksek standartlara ulaşan turizm tesisleri ve iyi yetişmiş yabancı dil bilen personel
- Türkiye'nin sağlık turizmi kapsamında kaplıca, iklim, mağara, deniz, şifalı bitki ve diğer doğal tedavi yöntemlerinin en iyi uygulanabileceği zengin bir potansiyele sahip olması
- Türkiye'nin termal kaynakların zenginliği açısından Avrupa'da birinci ve dünyada yedinci sırada olması
- Medikal ve sağlık turizminin diğer turizm türleri ile bütünleşebilmesi ve ortak tur programlarının yapılabilme olanakları



6.1.1 MALİ NEDENLER

1.Özellikle batı ülkelerinde sağlık ve bakım hizmetlerinin çok pahalı olması sağlık hizmetlerin maliyetlerini yükseltmekte,

- Dünyada yaşlı popülasyonu artmakta
- Kronik hastalıkların insidansı artmakta
- Obesite çok önemli problem olmakta ve artmaktadır
- Sağlık hizmetine ulaşma talebi artmakta

2.Tedavi Hizmetlerini Ödeyenler ve Sigortalar

- Daha çok kar yapmak istemektedirler
- Daha ucuza hizmet alınabileceğini görmüşlerdir
- Sigortalıları memnun etmek ve kaçırmamak için sağlık turizmine yönelme zorunlulukları olmuştur.

3.Sağlık Hizmeti Alan Kişilerin Gelirleri Düşmüştür

- Özellikle son global krizde bu konu daha da önemli olmuştur.
- Herkes her alanda tasarrufa yönelmiştir.
- Daha ucuz ve kaliteli Sağlık hizmetine talep artmıştır.





6.1.2 SAĞLIK HİZMETİNE ERİŞİM VE BİLGİLENME ORANI ARTMIŞTIR

- Bilgi çağında toplumun sağlık konusunda bilgilenmesi artmıştır.
- Toplum bilinçli bir tüketici olmuştur.
- Sosyal hakların seviyesi yükselmiştir
- Çağımızda iletişim ve haberleşme çok yüksek bir seviyeye gelmiştir.
- Ulaşım ve seyahat çok kolaylaşmış ve ucuzlamıştır.

6.1.3 SAĞLIK HİZMETLERİNDE YETİMLİK KALİFİYE ELEMAN

- Gelişmiş batı ülkelerinde talep artmış bekleme listeleri ortaya çıkmıştır. Gelişmemiş ülkelerde kalifiye eleman ve yüksek sağlık teknolojisi yoktur. Kalifiye sağlık hizmeti sunumu yeterli değildir.
- Sağlık personeli ve yüksek sağlık teknolojisi dünyada ve ülkemizde belli bölgelerde yoğunlaşmıştır.



6.1.4 DİĞER NEDENLER

-Medya sağlık turizmini hep gündemde tutmuştur

-Sağlık turizminde yeni ortaya çıkan sektör temsilcileri (seyahat acentesi, danışma firma, havayolları, özel hastaneler vb.) sektörün gelişmesini hep tetiklemiştir.

-Tıbbi ekipman üreten medikal sektör ve ilaç firmaları belli bölgelerde büyük sağlık kuruluşları daha çok kar elde etmektedirler. Sağlıkta hızla gelişen ileri teknoloji sağlık turizminin vazgeçilmez bir paydaşdır.





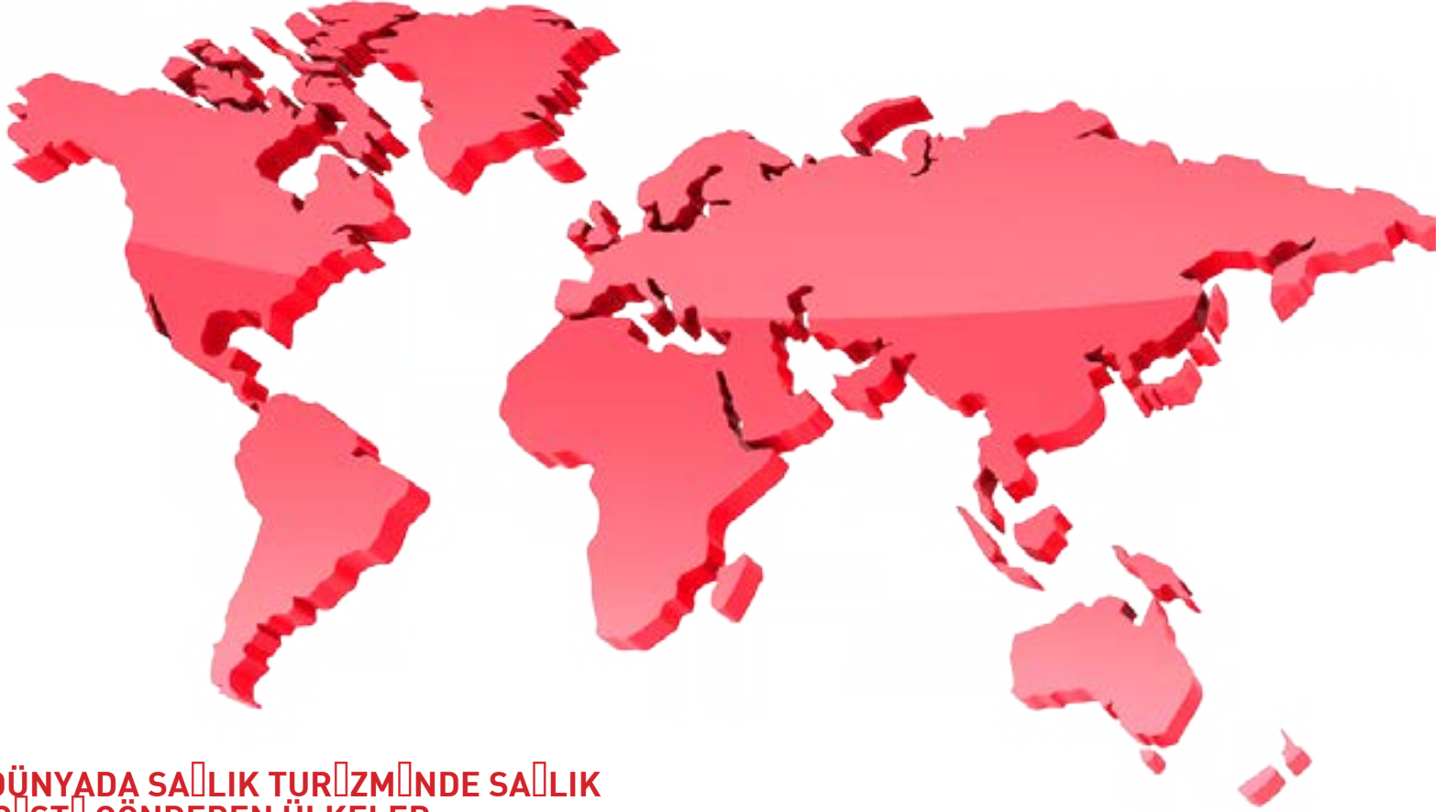
6.2 GÜÇLÜ YÖNLERİMİZ

- Özel sağlık kurumlarımızın çoğunun Batıyla yarışabilecek seviyeye gelmesi
- JCI ile akredite olmuş hastane sayısı (42) açısından dünyada 2. sıradayız.
- Termal kaynaklarımıza Avrupa'da 1.sırada Dünyada ise 7. sırada
- Ülkemizin uygun iklimi,tarihi ve turistik uygarlıklar merkezi
- Ülkemize çevresindeki ülkelerin ve diğerinin ulaşım kolaylığı
- Genç nüfus ve eğitilebilirlik ile ciddi bir iş gücü potansiyeline sahip olmamız.



6.3 ZAYIF YÖNLERİMİZ

- Sağlık personelinin (doktor, hemşire vb.) sayısal azlığı
- Politikamız yok
- Sağlık turizminde mevzuat eksiklikleri ve yasal boşlukları
- Kurumsal yapımız yok
- Yetişmiş ara genç eğitim eleman eksik (yetiştirilebilir)
- Yabancı dil eğitimi zayıf, dil bilen personel az,
- Sağlık Turizminde , devlet, STK ve sektör temsilcilerinin iş-birliği tam sağlanamadı
- Sağlık Turizmi imkanlarımızın yurtdışında tanıtımı yetersiz.



7. DÜNYADA SAĞLIK TURİZMİNDE SAĞLIK TURİSTİ GÖNDEREN ÜLKELER

Gelişmemiş ülkeler (Sudan,Somali,Afganistan,Libya v.b.);

Temel Sebep: Sağlık hizmetlerinin yetersizliği ve personel azlığıdır.

Asya Ülkeleri (Pakistan,İrak,Suriye v.b.);

Temel Sebep: Sağlık hizmetlerinin yetersizliği ve personel azlığıdır.

Sağlık Hizmetinin pahalı olduğu ülkeler (Amerika, Avrupa);

Temel Sebep: Sağlık hizmeti pahalı ve hasta bekleme listeleri uzun olmasıdır.

Yaşlı Nüfusu çok olan ülkeler;

Temel Sebep: Yaşlı Nüfusunun çok olması ve personel yetersizliği, bakım maliyetlerinin yüksek olması



8. GAZİANTEP DE SAĞLIK TURİZMİ VE SONUÇ

İlk uygarlıklar Mezopotamya ve Akdeniz arasında ki bu bölgede doğmuştur.Tarihi İpekyolunun buradan geçmesi sebebiyle uygarlık tarihine ve bugüne yön veren Gaziantep her dönemde kültür ve ticaret merkezi olma özelliğini korumuştur. Son yıllarda Gaziantep Valiliği, İpekyolu Kalkınma Ajansı , Büyükşehir Belediyesi, özel Hastaneler turizm acenteleri ve organizasyon firmaları özelde; TURSAB, OHSAD, OSDER gibi sivil toplum kuruluşlarıyla çalışmalar yapılmaya başlanmıştır.



2008 yılında özel hastane: 3363
Devlet hastanesi: 0 gelen yabancı hasta sayısı

2009 yılında özel hastane: 2353
Devlet hastanesi:2065

2010 yılında özel hastane: 4061
Devlet hastanesi: 1666 (1 Eylül'e kadar)
Özel Hastane toplam 9777
Devlet hastanesi: toplam: 3731

GENEL TOPLAM :13508

2010 Yılı Gaziantep'te acile başvuran yabancı hasta sayısı: 1379

Poliklinik Hizmeti alan yabancı hasta sayısı: 4545
Yatarak tedavi olan yabancı hasta sayısı: 283
Ameliyat olan yabancı hasta sayısı: 160
Toplam hasta sayısı: 5732
Toplam tahsil edilen tutar: 434186.42 TL
Gaziantep komşu illeri ile turizm konusunda oldukça geniş bir potansiyele sahiptir.



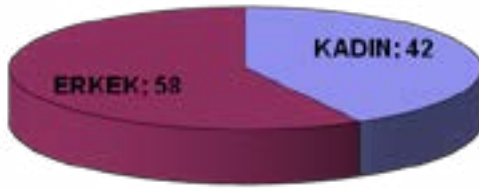


Gerek doğal güzellikleri gerekse kültürel ve tarihi mirası ile her dönem turizmin merkezi olmuş bir bölgedir. Son dönemde oldukça gündemde olan sağlık turizmi konusunda da bölgede yeni adımlar ve yatırımlar hızla devam etmektedir.

Gaziantep Üniversitesi'ne bağlı Şahinbey Hastanesi ileri düzeyde organ nakli ameliyatları başarı ile uygulanmaktadır. Ayrıca özel girişimcilerce kurulan Sani Konukoğlu Hastanesi, Sev Amerikan Hastanesi, Primer Hospital, Hatem hastanesi, Kemal Bayındır Hastanesi, Hayat Hastanesi, Medical Park, Düz tepe Yaşam Hastanesi, Gaziantep Sevgi Hastanesi, Göz Nuru Göz Hastanesi, Yılmaz 11 özel hastanesi bulunmaktadır. Gaziantep de Kamu özel ortaklığı ile 2014 de tamamlanması planlanan Kasım ayı içerisinde Başbakanımız Sayın Recep

Tayyip Erdoğan'ın katılımı ile temeli atılacak 800 milyon dolarlık Gaziantep Şehir Hastanesi 1.783 yatak kapasiteli ve 8 ayrı branştan oluşacaktır. Hastane Ortadoğu'nun en büyük hastane olma özelliğini taşıyacaktır. Ortadoğu'ya en yakın gelişmiş ilimiz içinde bu büyüklükte hastane olması stratejik açıdan sağlık turizm sektörünün gelişimi için önemlidir.

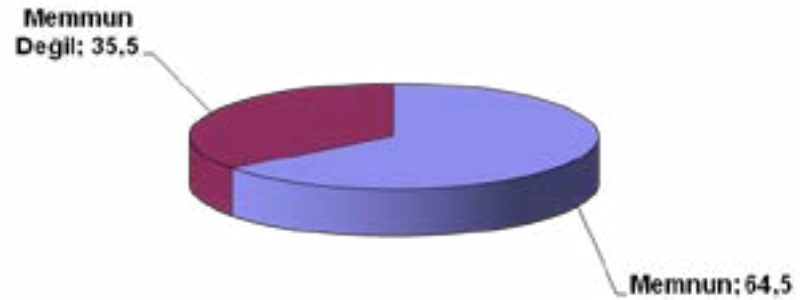
Ayrıca Gaziantep ili içerisinde gerçekleştirilen; Pediatrik kalp damar cerrahisi yapılan hasta Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi hastanesi, Replantasyon Merkezi Gaziantep üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Kamu Hiberbarik Oksijen Tedavi merkezi Dr.Ersin Aslan devlet Hastanesi, Özel tüp Bebek merkezi Özel Konukoğlu ÜYTE Merkezi, Gazi Euro Fertil ÜYTE Merkezi bölge için önemlidir.



GRAFİK1:

Kadın-Erkek Hasta Durumu

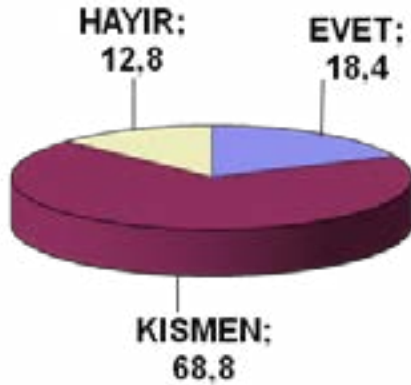
Proje kapsamında gerçekleştirilen araştırmaya hastanede yatmış yabancı hastalardan 125 hasta katılmıştır. Katılanların %42'ü kadın, %58.si erkekti. Araştırmaya katılanların yaş ortalaması 42.4'dür.



GRAFİK2:

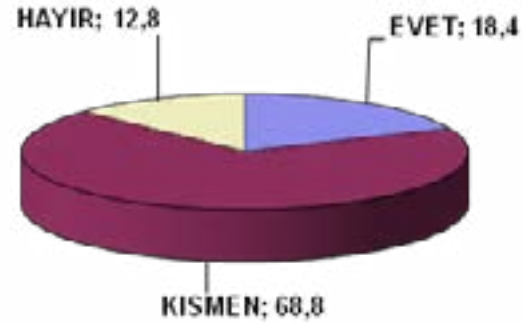
Memnuniyet Durumu

Araştırmaya katılanların %64.5'i hastaneden genel olarak memnun olduğunu, %35.5'i ise memnun olmadığını belirtmiştir.



GRAFİK3:

Kendi Dilinde Personelin Yardımcı Olması Durumu



GRAFİK4:

Sorumlu Doktora Ulaşabilme Durumu

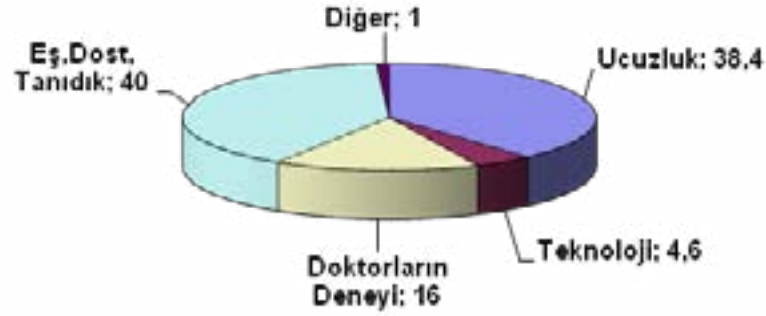
Hastalar hastaneye geldiğinde nasıl karşılandığı derdini kendi dilinde anlatabileceği personel yardımcı oldu mu %68.8 kısmen , bildirmiştir. Katılımcıların ihtiyaç duyduğunda ilgili birimdeki sorumlu doktora ulaşabildiğini, %88'i de teşhis ve tedavi için yapılanların yeterli olduğunu belirtmişlerdir.



GRAFİK 5:

Tercih Etme Nedenleri

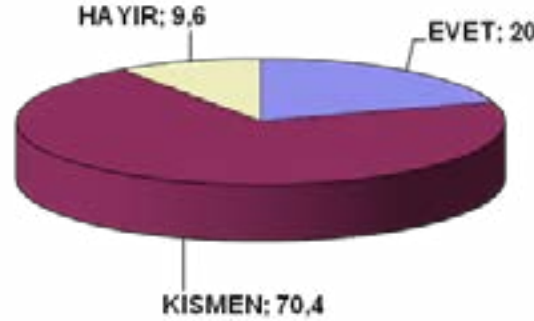
Araştırmaya katılanların hastaneyi tercih etmelerindeki en sık nedeninin eř dost, tanıdık, (% 40), ucuzluk (% 38.4) olduğu görülmektedir. Sık belirtilen diğer neden ise, hastanede "doktorların deneyimi" (% 16) idi.



GRAFİK 6:

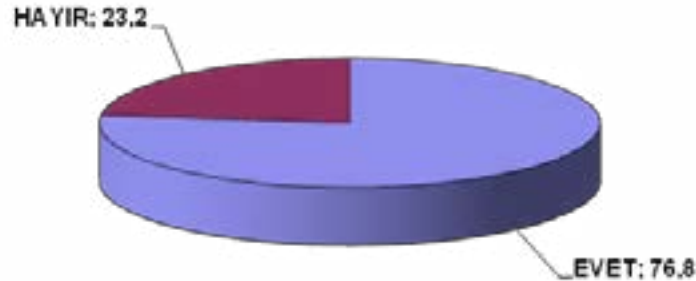
Hastane Personeli Memnuniyeti

Katılımcıların % 70.4'ü kısmen hastane personelinden memnun olduğunu belirtmiştir.



GRAFİK 7:

Tekrar Tercih Edilme Durumu





Hastaların %76.8'si gerekirse hastaneye yeniden başvurmayı düşündüklerini belirtmişlerdir. Araştırmaya katılanların hastanede yatmalarını gerektiren hastalığın tedavi sürecince sizin için bakım kararlarından bilgi sahibi olma durumları değerlendirildiğinde, hastaların %80 bilgilendirildiklerini belirtmişlerdir.

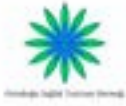
Araştırmaya katılanların hastane hizmetleri değerlendirildiğinde, katılımcıların hiç memnun olmadıkları oranlara bakıldığında, en yüksek oran % 77.6 yemeklerden memnun olmadığı, ikinci sırada, hemşirelerin anlayacağı şekilde yanıt verilmediği (% 69.6) bulunmuştur.

Araştırmaya katılanların doktorlardan memnun olma durumuna bakıldığında ilgili ve nazik olması (84.8), doktorun tıbbi bilgi ve becerisi güven duygusu (79.2) başlıkları altında saptanmıştır.

Araştırmaya katılanların yatış kararı verildikten sonra bekleme durumlarının genel memnuniyet üzerine etkisi incelendiğinde, yatış kararı sonrası beklemeyenlerin bekleyenlere göre memnuniyet oranları daha yüksek (%60.8)saptanmış.

Çok değişkenli analizde incelenen yaş, cinsiyet, eğitim, hastanede kalış süresi, fiziki koşullar ve sağlık personelinde ve yardımcı personelden memnuniyetin genel memnuniyete etkisi incelendiğinde kalınan odadan ve doktorun becerisinden memnun olma genel memnuniyeti etkileyen faktörler olarak ortaya çıkmıştır. Hastanede yatılan odadan genel olarak memnun olma, (76.8) dir.

Proje kapsamında; sektör oyuncuların büyük ölçüde sağlık turizm alanında şuan Devletin sağlık turizm konusunda ki desteklerin ve kapsamlı çalışmalarının sektör tarafından bilinmemesi, Sağlık Turizmi alanında sektörün diğer paydaşları ile koordineli bir çalışmaya hayata geçirememiştir.



Ekonomi Bakanlığı'nın sağlık turizmi konusunda ki devlet destekleri , Gaziantep ilinde özel sektör işletmelerinin bu durumu yakından izledikleri ve bir fırsat sahası olarak görmeleri ile, Komşu ülkelerin özellikle Irak, Lübnan ve Ürdün sağlık turizmi açısından Türkiye'ye göre tedavi masraflarının yüksek olması, Irak uçuşlarının İstanbul üzeri değil direk gerçekleştirmeleri bölgede sağlık turizmi alanında sektörü hareketlendirecektir.

Suriye'de ki gelişmeler ise sağlık turizmi ile gelen yabancı hastaları sekteye vurmuştur. Sağlık hizmetlerini başka ülkelerden alma yolunu seçen ülke vatandaşları için tercih oluşturmak, ilgili kamu ve özel kurumların sektörün beklentisi çerçevesinde hızla yeni kararlar alınması, yerli ve yabancı yatırımcıların tercihlerinde etkili olacaktır.

Ayrıca ,bölgemizin mevcut coğrafi konumu, doğal ve tarihi zenginlikleri, iklimi, mevcut turizm alt yapısı ile özel sektörün bu alanda başarılı çalışmaları ile ortak akıl politikaların geliştirilmesi, düzenleme yapılacak organizasyonlarda ortak eylem planlarının oluşturulması sağlanmalıdır.

Sağlık alanına diğer ülkeler ile uluslararası kuruluşlarla işbirliği sürdürülmelidir. Yapılacak yatırımların çeşitliliği ve aciliyeti konusunda yatırımcılara yeterli mesajlar verilmelidir. Sağlık turizm alanında ulusal ve uluslar arası kamuoyunun dikkatini çekecek tanıtımlar yapılmalıdır.

Gaziantep'in Ortadoğu ilişkilerinde kazanılan bilgi, birikim ve becerinin kullanımı vasıtasıyla sağlık turizm işletmelerinin uluslararası pazarda rekabet edebilir gücü artırmalıdır. Gaziantep ili; Mevcut sağlık tesisleri, yetişmiş insan gücü, teknolojik alt yapı, kamu ve özel sektör işbirliği ve eşgüdümü sayesinde sağlık turizminde stratejik bölgesel gelişmeleri sağlayarak, ticari ve sosyal ilişkilerimizi güçlendirerek bölgenin global pazardan hak ettiği payı alacaktır.



www.gaziantepsaglikturizmi.com

İpekyolu Kalkınma Ajansı 2012 yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı kapsamında hazırlanan bu yayının içeriği İpekyolu Kalkınma Ajansı ve/veya Kalkınma Bakanlığı'nın görüşlerini yansıtmamakta olup, içerik ile ilgili tek sorumluluk Ortadoğu Sağlık Turizmi Derneği'ne aittir.